

7 Stappen

7 Stappen

Catharina van Beijeren

Schrijver: Catharina van Beijeren

Coverontwerp: Emile Koelhuis en Catharina van Beijeren

ISBN: 9789402154719

Copyright©juli 2016 Catharina van Beijeren

Eerste druk Oktober 2016

Voorwoord

“Zag je het aankomen?” wordt mij vaak gevraagd wanneer ik vertel over jou. Heb ik het kunnen zien aankomen? Ja en nee... dit is moeilijk voor mij. Misschien wanneer ik vertel over jou, over hoe ik naast jou alles heb ervaren en als ik vertel over alle ontwikkelingen die het zo complex maken...misschien kan ik dan met een dosis beschouwing antwoord geven op die vraag. Maar alleen al het feit dat ik niet spontaan antwoord kan geven, dat ik eerst moet beschouwen, zegt al iets over het antwoord.

En nu schrijf ik aan jou. Ik heb sterk de behoefte om aan jou te vertellen hoe het is...in ieder geval voor mij. Voelen is dan ook het enige concrete dat ik heb. Woorden zijn toch nog lastig te vinden. Jij schrijft al jaren de prachtigste fantasieverhalen. In het Engels, zodat jij de verhalen kunt delen met jouw contacten over de hele wereld. Jouw grote talent: schrijven en de juiste woorden vinden. ‘Daar moet je iets mee doen!’ vertel ik jou vaak. ‘Ik zie wel.’ is dan jouw antwoord. En waarschijnlijk moeten we het inderdaad maar zien.

Bij het begin beginnen is ook nu het meest overzichtelijk. Met mijn hoofd vol gedachten en mijn hart vol gevoelens zal ik proberen enige structuur aan te brengen. Je moet me maar nemen zoals ik schrijf; lichtelijk chaotisch door kolkende hersenen en allerlei zijpaden nemend omdat alles relevant lijkt. Het is wat het is mijn liefste jongste kind. Ik wil mijn kant van het verhaal delen. Ik heb de behoefte dat anderen jou écht zien, al is het door mijn ogen. Toch ben ik enorm kwetsbaar. Dit gevoel is van mij. Het is net zoiets als wanneer een bijzonder boek of een film je aangrijpt; het gevoel dat dit bij je kan oproepen kan zo intens zijn, dat het je shockeert wanneer een ander dezelfde soort emoties heeft omdat diegene ook het boek of de film kent. Ik kan me dan vaak wat verraden voelen want de emoties die ik ervaar...die zijn van mij!

De keerzijde is, dat je wel naar iedereen wilt roepen: Lees dat boek, kijk naar die film! Zie mijn kind.

Mama

“You’ll be in my heart”

Phil Collins (Tarzan)

Een springer

Ik rijd op mijn fiets naar mijn moeder. Om daar te komen moet ik de spoorweg oversteken. Ik hoor het getingel dat een aankomende trein aankondigt. De spoorbomen sluiten. Gewoontegetrouw kijk ik de spoorlijn langs om te kijken vanaf welke kant de trein komt. Links zie ik de koplampen. Er staat vooraan een politieauto te wachten. Ik denk nog: 'er zal nu maar iets gebeuren, dan kan de politie niet eerder weggrijden dan dat de trein voorbij is..' Om mijn beweging af te maken kijk ik toch nog naar rechts; misschien toch een wolkje autisme over mij heen gedreven dat maakt dat ik mijn beweging af moet maken..

Rechts zie ik iemand die zich van een perronnetje laat zakken. Het is al schemerig en ik moet mij inspannen om de bewegingen te volgen. De persoon maakt zich los van de grauwe achtergrond van de muur en loopt het spoor op. Mijn adem stukt. Ik kijk om mij heen, er staat een jong stel achter mij te wachten. Zien zij dan niets? De persoon draagt een driekwart beige jas en heeft een kort kapsel. Is het mijn verbeelding? Op het moment dat de persoon tussen de rails staat, begin ik te schreeuwen: 'meneer, meneer...ga daar weg! WEG' Het jonge stel kijkt nu ook. Het meisje begint ook te schreeuwen: 'MENEER....WEG DAAR' De persoon zet de rechter voet op de rail, waarschijnlijk om te bepalen of de trein dichtbij is. Dit schijn je te kunnen voelen aan de trilling van de rail. Dan begint de persoon te lopen. Tussen de rails. Het geluid van de trein overstemt mijn geschreeuw. Ik begin te tellen. Waarom??

Ik tel zeven stappen en dan hoor ik een dof geluid.

Als in een nachtmerrie draai ik mij om naar de politieauto. Gek wat je allemaal registreert. De politieauto trekt op. Mijn bijna hysterische roepen wordt niet gehoord. Ik zet in een reflex mijn fiets tegen de zijkant van de auto. Het raampje wordt open gedaan en een politieman kijkt mij met een geërgerde blik aan. Ik hijg: 'Er is iemand voor de trein gelopen! U moet NU gaan kijken' De politieman stapt uit de auto en loopt het spoor op. Achter de auto

ontstaat een lange rij en verderop klinkt al ongeduldig getoeter. Binnen een minuut is de agent terug en hij meldt zijn collega: 'we hebben een springer'

Ik stap op mijn fiets en ik rijd weg. Ik voel geen ruimte om de storm aan gevoelens toe te laten. Mijn moeder rekent op mij en ik ben niet van plan haar iets te vertellen over dit drama. Zij mag op haar hoge leeftijd alleen nog leuke dingen meemaken vind ik. Zij hoort zich geen onnodige zorgen te maken. Zo zit ik even later over totaal onbelangrijke dingen te kletsen terwijl mijn lijf trilt en verkrampst.

Wanneer ik naar huis fiets, zie ik langs de spoorlijn politieauto's staan en ik zie een witte tent midden op het spoor. De trein staat verderop stil. Worden nu de resten bijeen geschraapt? De wetenschap dat er straks ergens een telefoon overgaat of dat er wordt aangebeld bij iemand met de mededeling dat een geliefde er niet meer is, maakt mij letterlijk misselijk.

Hoe pak ik het aan als ik straks thuis ben...vertel ik het aan jou?

Symboliseert dit niet mijn grootste angst?! Dat er een keer bij mij wordt aangebeld...

Jij ziet dat er iets aan de hand is. Jij leest mijn energie. Ik besluit het jou te vertellen. Tot mijn opluchting reageer jij op de jou eigen manier: 'Wat erg mam, moet je de politie niet even bellen? Je bent toch getuige... En wat erg voor de bestuurder van de trein!'

De volgende ochtend meld ik mij bij de politie. Aan de agent die "deze zaak" behandelt, doe ik mijn verhaal. Hij vraagt of ik hulp nodig heb; ik heb toch iets vreselijks meegemaakt.

Ik zeg dat ik het wel red. Dat ik het zo erg vind voor de familie. Dat volgens mijn observatie dit niet een daad is geweest in een vlaag van verbijstering maar dat de persoon weloverwogen te werk is gegaan. De agent zegt dat dit wel klopt met de reactie van de familie. Dit geeft mij rust. Oordelen over deze actie wijzigt de feiten niet.

De agent vraagt waarom ik zo snel ben weggegaan. Ik antwoord: 'Omdat blijven niets had toegevoegd'

Ik vertel niet dat ik mij niet nieuwsgierig voelde naar een uit elkaar gespat lichaam, dat ik op deze plaats verder niets te zoeken had en

dat bovendien mijn bejaarde moeder op mij wachtte. Tot mijn eigen verbazing hoor ik mijzelf nog wel tegen de agent zeggen:

‘Wel bizar dat deze persoon mijn stem waarschijnlijk als laatste heeft gehoord...’

Waarom meld ik dit? Ik wist niet eens dat ik het dacht...Onder mijn huid kruipt een onzichtbaar lijntje met deze springer. Ik wil niet alles kunnen begrijpen; het is wat het is.

Ik lees in de krant dat er een vrouw van ongeveer zeventig jaar is omgekomen op de spoorrails. Het blijkt de oma te zijn van een klasgenootje van mijn nichtje. Het was de familie al bekend dat leven te zwaar werd voor oma..Is er moed voor nodig om tussen de rails voor een trein uit te gaan lopen op het juiste tijdstip? Of is dit wat er bedoeld wordt wanneer er wordt gezegd: “ met de moed der wanhoop”

*Wanneer het mooiste is geweest
En er niets is om naar uit te kijken
Begrijp jij dan dat ik wil gaan
Naar wat wij niet weten
Geloof je mij wanneer ik zeg
Dat er geen pad is dat ik nog wil gaan
Dat dit het einde is van mijn weg
Dat ik genoeg heb van bestaan*

*Ik zag geen uitweg en tot mijn spijt
Heb ik anderen erbij betrokken
Ik zag geen andere mogelijkheid
Dan die trein die niet zal stoppen*

Kleuren

Als er een ouder mens sterft, dan gaat er een bibliotheek verloren... Dit wil ik niet laten gebeuren. Voor mensen die mijn leven in- en uitlopen vind ik dit niet belangrijk maar voor mijn kinderen, mijn stukjes zelf, voel ik de behoefte om in ieder geval te schrijven. Niet omdat ik mijzelf de meest geschikte hoofdpersoon vind maar voor jullie ben ik geen voorbijganger. Ik ben jullie moeder. Ik wil dat jullie mij zo goed mogelijk leren kennen. Ik voel de behoefte om alle emoties en gebeurtenissen tijdens jullie jeugd te beschrijven omdat ik weet dat terugdenken andere kleuren kan geven aan een situatie. Natuurlijk hebben jullie recht op jullie eigen kleuren. Ik hoop alleen dat mijn kleuren mooi mengen met die van jullie. Dus ik schrijf. Jouw zussen hebben op hun achttiende verjaardag het schrijfsel van mij aan hen gekregen. Geen dagboekjes met eerste tandje en eerste lachje. Gewoon alles wat ik aan hen wil vertellen. Over henzelf, over mij, over de situaties waarin zij opgroeien. Ik voel diep de behoefte dat jullie mij leren kennen. Dat jullie kunnen lezen wat bepaalde gebeurtenissen met mij deden en dat jullie mij, behalve als moeder, ook leren kennen als opgroeiend mens. Jouw zussen hebben mij verteld dat zij dit als het mooiste geschenk van mij aan hen hebben ervaren. Dit compliment maakt mij blij. Het afstaan van de boekjes maakt mij verdrietig. Het voelt alsof ik loslaat. Ik ben er niet klaar voor.

Wanneer je twee keer in grote lijnen de gebeurtenissen en gevoelens die ze brengen beschrijft dan is het lastig om een derde variant te schrijven. Ik heb met jouw oudste zus een andere uitwisseling dan met jouw jongste zus. Dit is prachtig natuurlijk want voor mij betekent dit dat wij elkaar iets bijzonders te bieden hebben. De verschillen in karakters zetten eenzelfde situatie in een ander licht, in een andere kleur. Mijn kleuren mengen anders met de kleuren van de oudste dan met die van de jongste. Hoe mengen mijn kleuren met jouw kleuren? Ik begin voor jou een gedichtenschrift met de bedoeling dit jou op jouw achttiende verjaardag te geven. Jij bent nu al ouder dan achttien jaar en je hebt het nog steeds niet gekregen. Dit heeft een reden. Ik ben er nog niet klaar voor. Ik moet jou nog veel meer vertellen.

*Mijn palet ligt vol met woorden
Hiermee schilder ik jouw verhaal
Over wie jij bent en wie jij gaat worden
Ik gebruik ze allemaal
Ik spreek jou aan in kleuren
Omdat ik daarin het best vertel
Over wat is en wat gaat gebeuren
Over beschadiging en herstel*

Ik voel

Het lijkt alsof ik mijzelf helemaal kwijtraak. Het kost mij al mijn energie om op routine te blijven functioneren.

Op mijn werk spreek ik een klant. Hij heeft hetzelfde zangerige dialect als mijn opa. Ineens ruik ik de geur van rauwe vis op een granieten aanrecht. Ik weet niet waarom maar de tranen lopen ineens over mijn wangen. Eenzaamheid en heimwee overvallen mij. Ik heb verdriet. Wanneer ik mijn agenda doorblader dwarrelt de tekst voor mijn ogen. Ik wil een lege agenda. Ik wil helemaal niks meer. Tijdens een autorit naar huis moet ik de neiging onderdrukken om door te rijden, gewoon de afslag niet nemen maar doorrijden net zolang tot ik ergens anders ben.

Op mijn werk worden de signalen opgevangen. Ik meld mij aan bij de maatschappelijk werkster en zij stuurt mij na een aantal gesprekken door naar een psycholoog. Het duurt even voordat ik mijzelf overhaal om gebruik te maken van de mogelijkheid alles eens lekker op tafel te gooien. Ik blijf aan de oppervlakte. Ik som op wat mijn leven zo vreselijk druk heeft gemaakt waardoor ik nu zo vol zit en mij tegelijk zo leeg voel.

De psycholoog maakt wat aantekeningen. De tijd is om. Hij vraagt mij om voor de volgende keer iets te vertellen over mijn jeugd, over het gezin waarin ik ben opgegroeid. Die ken ik. Hoofdstuk zeven uit het handboek therapeutische gespreksvoering. Thuis schrijf ik een klein verslag. Ik kan verslag doen. Maar ik vertel weinig. Hoe kan ik in woorden vatten hoe ik mijn plaats binnen het gezin heb ervaren? Hoe kan ik in woorden vatten dat ik vaak zo eenzaam was? Tijdens de sessies met de psycholoog kan ik dit niet. Ik probeer krampachtig een pragmatische aanpak te forceren. Ik ben blij dat de psycholoog hierin meegaat. Nu ik niet meer in die gemoedstoestand verkeer, kan ik jou vertellen hoe ik alles zag op dat moment. De psycholoog krijgt het verslag. Jij krijgt het verhaal.

*Ik roep mij maar ik hoor mij niet
Ik zoek mij maar ik vind mij niet
Waar ik eens stond ligt nu een plas
Ontstaan door tranen van verdriet
Ik zie de schaduw van wie ik was
Waar ik heen ging weet ik niet
Moet ik gaan graven in mijn bron
Of doet dat teveel pijn
En als ik mijzelf weer tegenkom
Wil ik mij dan nog wel zijn?*

Rode gladiolen en nagellak

Vlak voor de geboorte van jouw oudste zus, heb ik last van een enorme schoonmaakwoede, ik word midden in de nacht wakker met de afgrijselijke gedachte: de bovenkanten van alle deuren heb ik niet geboend en ook het zeepbakje van de wasmachine is niet schoon! Ik moet mijn bed uit en wel meteen. Alles in huis moet brandschoon zijn want mijn kind komt er aan!

Rondom de geboorte van jouw jongste zus hebben we pas een café geopend. Wij gaan verhuizen om daarboven te gaan wonen en ik sjouw met mijn hoogzwangere buik alle troep van de zolder naar beneden voor de verhuizing, tot grote frustratie van jouw vader. Ook de administratie voor het café moet worden gedaan en vlak na de zware bevalling lig ik met hechtingen in mijn lijf op het bed de boekhouding bij te werken.

De maand voor jouw geboorte heb ik de behoefte om altijd een grote vaas met verse rode gladiolen in huis te hebben. Zodra de bloemen er minder mooi uitzien moeten er onmiddellijk nieuwe rode gladiolen komen. Alles moet er perfect uitzien. Een half uur voor jouw geboorte sta ik mijn nagels te lakken omdat ik mooi wil zijn voor jou mijn kind.

Jouw vader heeft onze navelstreng doorgeknipt en ik vraag aan de verloskundige: 'Wat is het?' zij kijkt mij peilend aan en ik zie haar bijna denken: 'Zou dit een moeder zijn die het geslacht van haar baby heel belangrijk vindt?' uiteindelijk antwoordt ze diplomatiek: 'Een heel mooi kind'

En dat ben jij! Ik houd jou dicht tegen mij aan.

*Je mondje zoekend
Je handjes wroetend
Kind wat hou ik veel van jou
Jouw haastig gesabbel
Jouw ongedurig getrappel
Kind wat hou ik veel van jou
Dan, tevreden en voldaan
Vlei jij je hoofdje tegen mij aan
Kind, wat hou ik veel van jou*

Jouw zussen zijn drie jaar en net twee jaar als jij in een nacht van de maand juli wordt geboren boven ons café. De barkeeper komt jou 's nachts na werktijd nog even bekijken. We drinken er een borrel op.

Jij lijkt sprekend op jouw vader. Je hebt donkere haartjes die krullend op je hoofdje plakken. Jouw Indonesische oma heeft haar genen in een lichtere teint aan jou doorgegeven. Jouw oudste zus vindt het prachtig dat er een echte baby is en ze beschouwt jou als haar persoonlijk bezit. Jouw jongste zus kijkt niet eens in jouw wieg. Ze staat aan het voeteneind van mijn bed en ze vraagt, met haar vingertje priemend in jouw richting: 'Wanneer gaat die weer weg?'

Ik zeg: 'Die blijft voor altijd bij ons!'

In veel periodes die nog gaan komen twijfel ik in mijn wanhoop regelmatig aan die woorden..

Wij beleven een roerige tijd in- en boven het cafe. De eerste jaren zijn lastig, we stoppen veel energie in het café en we verdienen nog weinig. Verder zijn er nog de stamgasten met hun perikelen, een gewapende roofoverval waarbij wij geld en vertrouwen verliezen, de spanningen en drukte rondom het café en de invloed hiervan op de relatie tussen jouw vader en mij. Jij brengt jouw eerste jaren grotendeels door in de bovenwoning waar in het midden van de woonkamer een schommel aan een haak in het balkenplafond hangt. In een hoek staat een groot speelhuis. In de grote keuken fietsen jouw zussen voor het eerst op driewielers.

Rechttrekken

Als kleintje lijkt jij op Mogly uit Junglebook. Een oerwoudkindje. Een streep donshaar loopt van jouw nek tot onderaan jouw rug. Zelfs jouw bewegingen zijn net iets anders dan die ik van jouw zussen ben gewend. Doelgerichter, niet zomaar wat rondzwaaien met armen en benen maar meestal met een bestemming. Iedere ochtend heb jij een ritueel. Als ik jou na het aankleden op de grond zet, kruip je meteen naar de woonkamer. Meteen om de hoek van de deur hangt aan een haakje een ketting van gekleurde houten dierfiguurtjes. Die hebben wij samen gemaakt, jij hebt de volgorde bepaald en ik heb geregen. Deze ketting wurm jij om jouw hoofd en pas dan ben jij klaar voor de dag. De hele dag draag jij de ketting tot jij weer jouw pyjamaatje aankrijgt. Dit ritueel heb jij zeker anderhalf jaar lang volgehouden en op alle foto's uit deze periode sta jij met deze ketting om. Er is niemand in ons gezin die het waagt om de ketting van het haakje te halen, ik denk dat wij dit allemaal zien als iets bijzonders.

De ketting heb ik bewaard in een lade van mijn bureau. Nu nog pak ik af en toe de houten ketting en dan voel ik bijna jouw lijfje weer even tegen mij aan.

Op een avond lig jij lekker knus in je bed. Ik heb jou voorgelezen uit jouw lievelingsboek Rupsje Nooitgenoeg. We hebben nog even een fijn moment samen waarin wij elkaar knuffelen en strelen. Met jouw grote bruine ogen kijk jij trouwhartig naar mij op. Ik vraag jou of jij weet waarom ik jou vaak "Cadeautje" noem. Jij zegt dat je wel een idee hebt maar dat je liever hebt dat ik het jou uitleg. Over jouw blik trekt een lichte schaduw, je duikt bijna een beetje in elkaar. Door jouw houding realiseer ik mij dat de koosnaam Cadeautje voor jou wel eens een heel andere betekenis kan hebben dan die ik eraan koppel. Jij bent oud genoeg om te weten dat een cadeautje een onverwachte gift is. Daar heb ik niet eerder bij stilgestaan, dat jij jouw eigen vertaalslag al kunt maken.

Ik vertel jou dat ik blij was toen ik merkte dat er een baby in mijn buik groeide. Ik schreef jouw vader een briefje: "Volgend jaar op vaderdag krijg jij drie cadeautjes"

Jij kijkt naar mij op en je slaat jouw armpjes heel stevig om mij heen. Ik kan zien dat jij opgelucht bent. Heb jij misschien gedacht dat jouw komst niet is gepland? Ik vraag jou: 'Wat denk jij wanneer ik jou zo noem?' 'Niets' antwoord jij, 'maar nu snap ik het' Ik ben blij dat door dit gesprekje deze naamsverwarring is rechtgezet.

Jouw linker oogje dwaalt af naar jouw ooghoek. Ik vind dit bijzonder vertederend maar ik besef ook dat hieraan iets gedaan moet worden omdat dit verderop in jouw leventje voor lastige situaties kan zorgen. Jij wordt verwezen naar een orthoptist. De vrouw is bijzonder aardig en wat voor jou erg prettig is: ze heeft allemaal kleine plastic poppetjes om kinderen mee af te leiden. We verlaten de spreekkamer met oogpleisters om jouw goede oog af te plakken zodat jouw luie oogje wat actiever kan worden. Ik vind in jouw knuistje nog een klein dierenfiguurtje dat jij hebt meegepikt van het bureau.

Na een hele periode van afplakken is er niets veranderd aan de stand van jouw oogje. Een operatie is op dat moment de enige mogelijkheid. Ik vind het vreselijk om jou over te dragen aan de chirurg. Vlak na de operatie heb jij veel pijn en ik merk aan jouw reacties dat jij je aardig bedonderd voelt door ons. De operatie heeft niet het gewenste effect; na een paar maanden trekt jouw oogje heel eigenwijs naar de buitenhoek. Wij zijn boos op de chirurg want daar ligt wat ons betreft de fout. De chirurg is boos op ons en zegt: 'Het ligt niet aan de operatie, het zit in het hoofd van het kind' Ik laat het natuurlijk niet toe dat ook maar iemand mijn kind "de schuld" geeft van iets. Wij sturen aan op een tweede corrigerende operatie. In de tussenliggende periode breng ik jou nog eens naar het ziekenhuis omdat jouw keelamandelen verwijderd moeten worden, een ingreep die jij gelaten ondergaat. Jij bent alle protesten voorbij. Wanneer jij wakker wordt uit de roes kijk jij mij met betraande ogen aan. 'Ik wil mijn papa' fluister jij mij toe. Ik voel mij dan zo machteloos en ook gefrustreerd omdat jij mijn aanwezigheid schijnbaar koppelt aan jouw pijn. Een paar maanden later volgt de tweede oogoperatie. Ook deze heeft niet het

verwachte effect. Later komen wij erachter dat jouw ogen niet met elkaar corresponderen; je kijkt met ieder oog afzonderlijk waardoor je geen diepte en afstand kunt inschatten. Dit krijgen wij te horen van de orthoptist die uiteindelijk deze conclusie moet trekken. Tijdens deze bespreking leg jij wat dierfiguurtjes uit jouw eigen collectie op het bureau; zo is er in ieder geval iets rechtgetrokken..

Door de drie operaties binnen acht maanden ben jij wat argwanend geworden. Jij bent nog te jong om alles goed onder woorden te brengen maar ik merk aan jou dat er aardig is gerammeld aan jouw vertrouwen in ons. Jij gelooft niet langer blindelings in onze toezeggingen en zelfs een bezoekje aan de tandarts is voor jou reden om te informeren of jij daar misschien alleen wordt achtergelaten. Ik trek mij dit heel erg aan. Ik weet dat je ervaringen uit de vroegste jeugd je hele leven met je kunt meedragen. Ik wring mij in allerlei bochten om jou te laten voelen dat jij bij mij een veilig nest hebt.

De momenten dat ik in jouw ogen hoop zie vermengd met achterdocht herinneren mij aan een eigen pijn. De helft van mijn babytijd breng ik door bij mijn opa en oma in een andere stad. Als zeven maanden oude baby word ik daar gebracht en ik kom terug in het gezin als ik al mijn eerste stapjes heb gezet met mijn tante en mijn eerste liedje heb gezongen met mijn opa. Gebeurtenissen zetten zich vast in je lijf en groeien met je mee. Achtergelaten worden, of het nu is door een moeder of door een opa, veroorzaakt een gevoel van verlatenheid en een mate van bindingsangst heb ik ervaren.

Verzamelen

Als kleintje ga jij je eigen gang. Zo gebeurt het regelmatig dat jij in de woonkamer te vol mensen, onder de tafel kruipt om daar jouw eigen wereldje te creëren. De eerste keren dat dit gebeurt probeer ik jou te bewegen om gezellig bij ons te komen. Ik ben trots op mijn kind en ik wil dat het hele gezelschap van jou kan genieten. Op die momenten laat jij je even zien om vervolgens zo geruisloos mogelijk weer weg te kruipen. Jij voelt je veiliger onder de tafel. Voortaan laat ik het maar zo.

De woonkamer staat regelmatig vol met poppetjes en dierfiguurtjes. Jij hebt dozen vol daarvan en nog is het niet genoeg. Wanneer jij jarig bent of wanneer je iets mag uitzoeken in de speelgoedwinkel: altijd kies jij kleine plastic dieren. Het komt regelmatig voor dat ik iets aan de kant schuif. Een vaas met mooie bloemen vind ik decoratiever staan dan een tafel vol speelgoed. Ik kan pas stofzuigen wanneer ik jouw speelgoed verplaats. Wanneer jij niet in de buurt bent, gooi ik vaak alle figuurtjes weer in de dozen. Terwijl ik dit doe, ben ik al bang om jouw teleurgestelde gezichtje te zien maar ik houd mezelf voor dat het vast pedagogisch verantwoord is omdat dit jou kan uitdagen tot een nieuw spel.

*He kleintje met je brilletje
Je eeuwige spel en je willetje
Al je poppetjes om mee te spelen
Om jouw wereldje mee te delen
He kleintje met je stralende lach
Ben jij een hond of een poes deze dag
Of speel jij je zussen tegen elkaar uit
En ga jij er vandoor met de buit
He kleintje blijf je altijd dromen
En mag ik altijd bij jou komen*

In jouw kamer heb jij veel verstoppelkjes. Vaak kom ik een doosje tegen waarin een kleinigheid zit dat eerder aan een van jouw zussen behoorde. Muntgeld verdeel jij over allerlei plaatsen, in jouw spaarpot zit bijna geen geld. Wanneer jij besluit om sleutels te gaan verzamelen, zorgt dit onmiddellijk voor een complete chaos in huis. Kledingkasten krijgen wij niet open, de tuindeur zit op slot, de autosleutel is verdwenen. Regelmatig wordt er door het huis geroepen naar jou. Jouw zussen kunnen niet bij hun kleding. Gek genoeg wordt er nooit tegen jou geschreeuwd. Ondanks hun grote frustratie, vragen jouw zussen altijd vriendelijk aan jou of zij de sleutel van hun kledingkast terug mogen. Jij verdwijnt dan jouw kamer in en vanachter de gesloten deur informeer je nog even: ‘de sleutel van de oudste of die van de jongste?’ waarna je heel snel weer terugbent met de juiste sleutel. Ik vraag mij dan af hoe jij weet waar de juiste sleutel ligt..heb jij voor ieder gezinslid een apart plaatsje? Ik heb nooit een sleutel in jouw kamer kunnen vinden.

Opa komt op bezoek. Het is prachtig weer dus we zitten lekker buiten in de tuin. Jij scharrelt wat rond maar je komt er niet bijzitten. Dat zijn wij al lang gewend en ik heb mij de houding aangemeten dat ik mij er niets meer van aantrek wat anderen daarvan vinden, ook al is het jouw eigen opa. Gelukkig vindt opa niet snel ergens iets van. Op het moment dat opa naar huis wil gaan, komen wij erachter dat de deur op slot zit. Door het ruit zie ik dat de sleutel uit de deur is. Wij zitten opgesloten in onze eigen omheinde tuin. Ik roep jouw naam maar ik krijg geen respons. Waarschijnlijk zit jij tussen de poppetjes op jouw kamer. Pas na ongeveer een half uur komt jouw vader thuis en hij wil de tuin inlopen. Hij begint te lachen wanneer hij merkt dat de deur op slot zit. ‘Hoelang zijn jullie daar al opgesloten?’ vraagt hij. Ik roep geërgerd: ‘Veel te lang, ga nu de sleutel even halen!’ Even later sta jij met jouw vader in de kamer en ik zie hem wijzen naar de deur. Ik zie jou knikken en je loopt de kamer weer uit. Nog geen minuut later sta jij met de juiste sleutel weer bij de deur. Waarschijnlijk heb jij ook een speciaal plekje voor “algemeen gebruik sleutels” Opa kan er wel om lachen.

In de zomer worden er lieveheersbeestjes gevangen door de kinderen uit de buurt. Deze worden in glazen potjes opgesloten en maar al te vaak “vergeten” ergens achtergelaten. Ik vind dit een wreed spel. Tijdens het eten spreek ik mijn hoop uit dat mijn kinderen hieraan niet zullen meedoen want het is dierenleed. Vanaf dat moment neem jij een nieuwe taak op je. Ondanks het feit dat jij het heel eng vindt op straat omdat jij bang bent voor de buurtkinderen, maak jij manmoedig rondjes door de wijk om achtergelaten potjes op te sporen zodat jij de diertjes weer de vrijheid kunt geven. Jij vertelt hierover niets maar ik hoor later van jouw zus dat een vriendinnetje van haar heel boos is geworden toen zij jou bij haar lege potje zag weglopen.

Een ervaring rijker, een illusie armer

Naar de peuterspeelplaats gaan om alvast te socialiseren op weg naar de basisschool is niet aan jou besteed. Het liefst vermijd jij leeftijdsgenootjes en je bent handig genoeg om ook binnen deze omgeving jouw eigen wereldje binnen te vluchten. Dit alles gaat heel speels en ik vind dat ik een heel bijzonder kind heb. Een gekleurde muis in de grijze massa. De enige manier om met jou “te spelen” is door naast jou te gaan zitten, je mond te houden en jou je gang te laten gaan. Niet echt socialiseren maar wel een goede oefening voor jou om binnen een groep jouw eigen plek te vinden.

Wij wonen niet ver van een militaire vliegbasis af. Regelmatig lopen militairen in uniform door onze wijk. Jouw fascinatie voor hen is groot. Zo groot, dat jij als peuter je uit mijn hand lostrekt en je aansluit bij de colonne marcherende militairen die wij tegenkomen. Ik kan mijn ogen niet geloven. Altijd blijf jij zo dicht mogelijk bij mij wanneer we op straat lopen en nu loop jij heel gedecideerd achterin de rij van militairen. Af en toe trek jij een spurtje om ze bij te kunnen houden. Ik ga ervan uit dat jij in jouw dromenland verkeerd en dat jij niet in de gaten hebt dat jij je aansluit bij onbekende mensen. Niets is minder waar. Wanneer ik snel achter jou aanloop om jou op te halen, kijk jij mij bijna boos aan. Je wilt met de militairen mee, niet met mij! De militairen vinden het erg grappig dat een driejarige peuter met hun mee wil en de hele rij staat even stil om te kijken wat er gebeurt daar helemaal achteraan. Wij vinden dit wel bijzonder want jouw opa is altijd militair geweest en in de familie van jouw vader komen meer militairen voor. Het verwondert mij wel dat jij je zo aangetrokken voelt tot alles dat met het leger te maken heeft. Jij hebt jouw opa nooit gekend en in onze meidenhuishouding is niets te vinden dat ook maar in de buurt komt van legervoertuigen of legerprints. Wanneer een paar jaar later de legerprints op stoffen in de mode komen, wil jij niets liever dan een T-shirt en een pet met deze print. Dit staat in schril contrast met de kledingsmaak van jouw zussen maar ik vind